

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการให้บริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการให้บริการสารสนเทศ รวมทั้งศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรซึ่งประกอบด้วยผู้จัดการและพนักงานที่รับผิดชอบงานบริการสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 369 บริษัท โดยได้รับตอบแบบสอบถามกลับคืนมา 241 บริษัท เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษา สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ

1.1 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 369 บริษัท ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 241 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 65.32

1.2 ประเภทกิจการของอุตสาหกรรมในโรงงาน พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทหมวด 5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน 112 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 46.47 รองลงมาคือประกอบกิจการประเภทหมวด 4 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง จำนวน 56 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 23.24 และหมวด 2 เหมืองแร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน จำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.96 ตามลำดับ

1.3 ขนาดของโรงงาน/กิจการของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดกลาง จำนวน 132 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 54.66 รองลงมาคือ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ จำนวน 83 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.44 และ อุตสาหกรรมขนาดย่อม จำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 10.80 ตามลำดับ

1.4 การขยายกิจการของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าส่วนใหญ่มีการขยายกิจการนับตั้งแต่เริ่มดำเนินการ จำนวน 175 บริษัท

คิดเป็นร้อยละ 72.61 ในขณะที่ไม่มีการขยายกิจการนับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ จำนวน 66 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.39

1.5 ประเภทกิจการของอุตสาหกรรมในโรงงานของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีการขยายกิจการในภาพรวม พบว่า ประเภทกิจการหมวด 5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้ามีการขยายกิจการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.48 รองลงมาได้แก่ หมวด 4 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 32.81 และ หมวด 2 เหมืองแร่ เซรามิกส์และโลหะขั้นมูลฐาน คิดเป็นร้อยละ 12.13 ตามลำดับ

1.6 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามประเภทของการขยายกิจการพบว่า สถานประกอบการที่ขยายกิจการโดยการเพิ่มจำนวนแรงงานส่วนใหญ่เป็นประเภทกิจการหมวด 5 อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน 42 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 37.84 มีการเพิ่มเทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่วนใหญ่เป็นประเภทกิจการหมวด 5 อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 38.10 มีการเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ ส่วนใหญ่เป็นประเภทกิจการหมวด 4 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง จำนวน 34 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 33.66 มีการขยายโรงงาน ส่วนใหญ่เป็นประเภทกิจการหมวด 4 ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง จำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 39.44 มีการเพิ่มกำลังการผลิตผลิตภัณฑ์เดิม ส่วนใหญ่เป็นประเภทกิจการหมวด 5 อุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า จำนวน 27 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 34.62

1.7 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่มีระบบประกันคุณภาพ จำนวน 183 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 75.93 ในขณะที่ไม่มีระบบประกันคุณภาพ จำนวน 58 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 24.07 โดยส่วนใหญ่ใช้ระบบ ISO 9000 จำนวน 84 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาคือ ระบบ ISO 9002 จำนวน 43 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 23.49 ระบบ ISO 14001 จำนวน 37 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 20.22 และระบบ ISO 9001 จำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 10.39 ตามลำดับ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

2.1.1 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ไม่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จำนวน 209 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 86.72 ในขณะที่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศเพียง 32 บริษัท หรือคิดเป็นร้อยละ 13.28

2.1.2 แหล่งสารสนเทศภายนอกที่สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการใช้บริการสืบค้นข้อมูลเมื่อต้องการข้อมูลเพิ่มเติม พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ใช้บริการสืบค้นข้อมูลจากการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 103 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 42.74 รองลงมาคือ ไม่ทราบแน่ชัด จำนวน 87 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 36.09 และจากอินเทอร์เน็ต จำนวน 78 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 32.36 ตามลำดับ

2.1.3 งบประมาณ สถานประกอบการจำนวน 32 บริษัทที่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 87.50 ในขณะที่มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศเพียง 4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.50 โดยจัดสรรงบประมาณต่อปีอยู่ในช่วง 20,000 – 500,000 บาท

2.1.4 ผู้รับผิดชอบการให้บริการสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของหน้าที่ฝ่ายบุคคล เจ้าหน้าที่ควบคุมเอกสาร เป็นต้น จำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ธุรการ จำนวน 4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.50 หัวหน้าฝ่าย จำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.37 และบรรณารักษ์ จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.13 ตามลำดับ

2.1.5 ระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร/วัสดุสารสนเทศ ในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการจัดแยกตามเนื้อหาโดยสังเขป จำนวน 14 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาคือ ไม่มีระบบจัดเก็บ จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 31.25 จัดเรียงตามรูปแบบของวัสดุสารสนเทศเช่น หนังสือ รายงานประจำปี จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.75 และจัดเรียงตามปีที่ได้รับวัสดุสารสนเทศ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

2.1.6 ผู้ให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ ส่วนใหญ่เป็นพนักงานภายในสถานประกอบการ จำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 68.08 รองลงมาคือ พนักงานบริษัทในเครือจำนวน 13 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 27.66 และบุคคลทั่วไป จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 4.26 ตามลำดับ

ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศส่วนใหญ่ไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกสถานประกอบการเข้าไปใช้บริการ จำนวน 30 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 93.75 และอนุญาตให้ใช้บริการ จำนวนเพียง 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25

2.1.7 ประเภทของผู้ใช้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

ส่วนใหญ่เป็นพนักงาน จำนวน 27 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 57.78 และผู้จัดการ/ผู้บริหาร จำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 42.22

2.1.8 การให้บริการภายในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ ส่วนใหญ่ให้บริการยืมสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร เป็นต้น จำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาคือ บริการสถานที่อ่านภายในบริเวณส่วนงานให้บริการสารสนเทศ จำนวน 22 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 68.75 และบริการอุปกรณ์ชุดศึกษาสื่อโสตทัศน เช่น เครื่องเล่นเทปเสียง วีดิโอเทป จำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 37.50 ตามลำดับ

2.1.9 เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลให้บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่มีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลสำหรับให้บริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตที่โต๊ะทำงาน/ห้องทำงาน จำนวน 19 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 59.37 และไม่มีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลให้บริการสำหรับสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตที่โต๊ะทำงาน/ห้องทำงาน จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 40.63

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

2.2.1 สื่อสิ่งพิมพ์ มีสื่อสิ่งพิมพ์แยกตามประเภทได้ดังนี้

2.2.1.1 หนังสือ พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ ตั้งแต่ 101 – 200 เล่ม จำนวน 17 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 53.13 รองลงมาคือมี 1 – 100 เล่ม จำนวน 12 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 37.50 มี 201 – 300 เล่ม จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25 และมี 301 – 400 เล่ม จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.12 โดยเน้นสาขาวิชาการด้านการจัดการ สิ่งแวดล้อม คอมพิวเตอร์ การประกันคุณภาพ คู่มือการใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น

สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีบริการหนังสือภาษาต่างประเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจำนวน 15 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 46.88 ส่วนอีก 15 บริษัท มีหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 1 – 100 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 46.88 มีหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 101 – 200 เล่ม จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.12 ส่วนอีก 1 บริษัท มีหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 201 – 300 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 3.12

2.2.1.2 วารสารวิชาการและกึ่งวิชาการ พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทวารสารวิชาการและกึ่งวิชาการภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ ตั้งแต่ 1 – 3 รายการ จำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 65.62 มี

4 – 6 รายการ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25 และมี มากกว่า 7 รายการ จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.12 ไม่มีประเภทวารสารวิชาการและกึ่งวิชาการ จำนวน 8 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.00

สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีวารสารวิชาการและกึ่งวิชาการภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจำนวน 16 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือมี 1 – 3 รายการ จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 31.25 และมี 4 – 6 รายการ จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.75

2.2.1.3 วารสารบันเทิง พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทวารสารบันเทิงภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจำนวน 24 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมี 1 – 10 รายการ จำนวน 8 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 25.00

ส่วนทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทวารสารบันเทิงภาษาต่างประเทศนั้น พบว่า ไม่มีให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

2.2.1.4 รายงานการศึกษาวิจัย พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทรายงานการศึกษาวิจัยภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 87.50 และมี 1 – 10 รายการ จำนวน 4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.50

ส่วนรายงานการศึกษาวิจัยภาษาต่างประเทศนั้น พบว่า ไม่มีให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

2.2.1.5 หนังสือพิมพ์ พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ภาษาไทยให้บริการ ในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ 1 – 3 รายการ จำนวน 27 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 84.38 รองลงมาคือ 3 – 6 รายการ จำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.37 และไม่มีบริการ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็น ร้อยละ 6.25

สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จำนวน 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71.88 และมี 1 – 3 รายการ จำนวน 9 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 28.12

2.2.1.6 รายงานการประชุม/สัมมนา พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทรายงานการประชุม/สัมมนาภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วน

งานบริการสารสนเทศ 1 – 5 รายการ จำนวน 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71.87 รองลงมาคือ ไม่มีบริการ จำนวน 6 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 18.75 และมี 6 – 10 รายการ จำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.38 ตามลำดับ

สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทรายงานการประชุม/สัมมนาภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจำนวน 28 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 87.50 และมี 1 – 5 รายการ จำนวน 4 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 12.50

2.2.1.7 สิ่งพิมพ์ที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยงาน พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ภาษาไทยที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยงานให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจำนวน 27 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 84.37 และมี 1 – 5 รายการ จำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 15.63

สิ่งพิมพ์ภาษาต่างประเทศที่จัดพิมพ์เผยแพร่โดยหน่วยงานของสถานประกอบการ ไม่มีให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

2.2.1.8 เอกสารมาตรฐานและรายการกำหนดมาตรฐาน พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทเอกสารมาตรฐานและรายการกำหนดมาตรฐานภาษาไทยในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ 1 – 10 รายการ จำนวน 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71.88 รองลงมาคือ ไม่มีให้บริการ จำนวน 7 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 21.87 และมี 10 – 20 รายการ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25

สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีเอกสารมาตรฐานและรายการกำหนดมาตรฐานภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 90.63 และมี 1 – 10 รายการ จำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.37

2.2.2 สื่อโสตทัศน์ มีสื่อโสตทัศน์แยกตามประเภทได้ดังนี้

2.2.2.1 เทปเสียง พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทเทปเสียงภาษาไทยให้บริการ ในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจำนวน 20 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาคือ มี 1 – 10 ตลับ จำนวน 10 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 31.25 และมี 10 – 20 ตลับ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25

สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ไม่มีเทปเสียงภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จำนวน 31 บริษัท คิดเป็น ร้อยละ 96.87 และมี 1 – 10 ตลับ จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.13

2.2.2.2 เทปวีดิทัศน์ พบว่า สถานประกอบการ ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากร

สาธารณสุขประเภทเทปวีดิทัศน์ภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 21 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 65.62 รองลงมาคือ มี 1 – 10 ตลับ จำนวน 9 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 28.13 และมี 10 – 20 ตลับ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25

สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีเทปวีดิทัศน์ภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 30 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 93.75 และมี 1 – 10 ตลับ จำนวน 2 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 6.25

2.2.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์แยกตามประเภทได้ดังนี้

2.2.3.1 ซีดีรอม-มัลติมีเดีย พบว่า สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรสาธารณสุขประเภทซีดีรอม-มัลติมีเดียภาษาไทยให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 23 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 71.87 รองลงมาคือ มี 1 – 10 แผ่น จำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 15.62 มี 10 – 20 แผ่น จำนวน 3 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 9.37 และมีมากกว่า 20 แผ่นขึ้นไป จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.14

สถานประกอบการฯ ส่วนใหญ่ไม่มีซีดีรอม-มัลติมีเดียภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 26 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 81.24 รองลงมาคือมี 1 – 10 แผ่น จำนวน 5 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 15.62 และมี 10 – 20 แผ่น จำนวน 1 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 3.14

2.2.3 ฐานข้อมูลแยกตามประเภทได้ดังนี้

2.2.3.1 ฐานข้อมูลที่หน่วยงานพัฒนาขึ้นมา พบว่า สถานประกอบการฯ ทุกแห่งไม่มีทรัพยากรสาธารณสุขประเภทฐานข้อมูลที่หน่วยงานพัฒนาขึ้นมาทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ

100

2.2.3.2 ฐานข้อมูลซีดีรอมที่หน่วยงานบอกรับเป็นสมาชิกหรือให้บริการ พบว่า สถานประกอบการฯ ทุกแห่งไม่มีทรัพยากรสาธารณสุขประเภทฐานข้อมูลซีดีรอมที่หน่วยงานบอกรับเป็นสมาชิกหรือให้บริการ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 100

2.2.3.3 ฐานข้อมูลออนไลน์ที่หน่วยงานบอกรับเป็นสมาชิกหรือให้บริการ พบว่า สถานประกอบการฯ ทุกแห่งไม่มีทรัพยากรสาธารณสุขประเภทฐานข้อมูลออนไลน์ที่หน่วยงานบอกรับเป็นสมาชิกหรือให้บริการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศให้บริการในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสาธารณสุข จำนวน 32 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 100

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสารสนเทศของสถานประกอบการ
ในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ

จากการศึกษาคำเฉลี่ยของระดับปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสารสนเทศของ
สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าในภาพรวมผู้ตอบแบบ
สอบถามมีระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) โดยเมื่อพิจารณาจำแนกตามด้าน
แล้ว พบว่า ด้านการบริหารงานมีระดับปัญหาและอุปสรรคสูงสุด ($\bar{X}=4.19$) รองลงมาคือ ด้าน
ด้านครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.84$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=3.76$) ด้านบุคลากร
ผู้ปฏิบัติงานให้บริการสารสนเทศ ($\bar{X}=3.75$) ด้านผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.71$) และด้านการให้บริการ
($\bar{X}=3.66$) ตามลำดับและเมื่อพิจารณาตามสถานประกอบการที่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการ
สารสนเทศและไม่มี พบว่ามีระดับปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสารสนเทศดังต่อไปนี้

สำหรับการให้บริการสารสนเทศของสถานประกอบการที่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการ
สารสนเทศ พบว่าในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก
($\bar{X}=4.15$) โดยเมื่อพิจารณาจำแนกตามด้านแล้ว พบว่า ด้านการบริหารงานมีระดับปัญหาและ
อุปสรรคสูงสุด ($\bar{X}=4.52$) รองลงมาคือ ด้านผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=4.22$) ด้านครุภัณฑ์และอาคาร
สถานที่ ($\bar{X}=4.20$) ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้บริการสารสนเทศ ($\bar{X}=4.08$) ด้านทรัพยากร
สารสนเทศ ($\bar{X}=4.01$) และด้านการให้บริการ ($\bar{X}=3.90$) ตามลำดับ

สำหรับการให้บริการสารสนเทศของสถานประกอบการที่ไม่มีห้องสมุดหรือส่วนงาน
บริการสารสนเทศ พบว่าในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก
($\bar{X}=3.75$) โดยเมื่อพิจารณาจำแนกตามด้านแล้ว พบว่า ด้านการบริหารงานมีระดับปัญหาและ
อุปสรรคสูงสุด ($\bar{X}=4.14$) รองลงมาคือ ด้านครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.79$)
ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=3.72$) ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้บริการสารสนเทศ ($\bar{X}=3.70$)
ด้านผู้ใช้บริการ ($\bar{X}=3.63$) และด้านการให้บริการ ($\bar{X}=3.62$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การให้บริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคม
อุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ มีประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการ

ผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ
ส่วนใหญ่ประกอบกิจการประเภทหมวด 5 อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า คิดเป็น

ร้อยละ 46.47 และเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.66 มีการขยายกิจการนับตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการ คิดเป็นร้อยละ 72.61 โดยมีการขยายกิจการด้วยการเพิ่มจำนวนแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 63.43 มีการเพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 57.71 จากสภาพการขยายกิจการดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า สถานประกอบการเหล่านี้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน มีพัฒนาการเติบโตขึ้นเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเพิ่มจำนวนแรงงาน เพิ่มประเภทผลิตภัณฑ์ แต่อย่างไรก็ตามสถานประกอบการเหล่านี้ไม่ได้คำนึงถึงความสำคัญของการมีห้องสมุดหรือส่วนงานให้บริการสารสนเทศในองค์กรของตน จากการที่องค์กรมีพนักงานจำนวนมากในระดับหนึ่งนั้นผู้บริหารสถานประกอบการควรให้ความสำคัญและจัดตั้งแหล่งบริการข้อมูลข่าวสารและความรู้ เพื่อให้พนักงานเป็นผู้รอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ ตามสภาพของสังคมเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานและการดำเนินชีวิตของพนักงาน ซึ่งจะส่งผลดีต่อองค์กรและสังคมโดยรวมต่อไป

2. ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

2.1 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศภายในสถานประกอบการเพียงร้อยละ 13.28 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรีย์ ปันนิยม (2546, หน้า 101) ซึ่งพบว่าสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรี มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศเพียงร้อยละ 13.66 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของชู (Choo, 1994, p. 33) ซึ่งพบว่าสถานประกอบการอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์และอุตสาหกรรมโทรคมนาคมในประเทศแคนาดา มีห้องสมุดร้อยละ 74.63 และสาทิพย์ ธรรมชีวีวงศ์ (2541, หน้า 101) ซึ่งพบว่าจำนวนสถานประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมการสื่อสารและอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานครมีห้องสมุด ร้อยละ 86.4 ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าสาเหตุที่สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่ไม่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศภายในสถานประกอบการนั้น อาจเป็นเพราะการจัดตั้งห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศจะต้องใช้งบประมาณที่ค่อนข้างสูงในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหาสถานที่เก็บและให้บริการสารสนเทศ รวมทั้งอาจมีปัญหาในการจัดหาบุคลากรที่มารับผิดชอบด้านการให้บริการสารสนเทศ ซึ่งควรจะต้องเป็นผู้มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์จึงจะสามารถจัดการและให้บริการสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่จะใช้บริการสารสนเทศจากหน่วยงานบริการสารสนเทศภายนอกแทน อีกทั้งผู้บริหารอาจไม่เห็นความสำคัญของการมีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ สถานประกอบการต่าง ๆ จึงมองข้ามการมีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศไป

2.2 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ให้บริการสืบค้นข้อมูลจากหน่วยงานภายนอกองค์กรโดยใช้บริการจากนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยมากที่สุด คือ ร้อยละ 42.74 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ปัทมเทศ (2532) และสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น) (2530) ที่พบว่า สถานประกอบการมักใช้บริการข้อมูลข่าวสารภายนอกองค์กรจากหน่วยงานสารสนเทศของภาครัฐบาล เช่น การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษา เป็นต้น ซึ่งหน่วยงานของทางราชการเหล่านี้มักจัดสรรงบประมาณในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ไว้จำนวนมากและครอบคลุมหลากหลายสาขาวิชา อีกทั้งไม่เก็บค่าบริการหรือเก็บในอัตราที่ต่ำ ทำให้สถานประกอบการส่วนใหญ่การเลือกใช้บริการจากหน่วยงานเหล่านี้

2.3 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่ไม่มีการจัดสรรงบประมาณแก่ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 87.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของไรด์ส์ (Reid, 1986) พบว่าห้องสมุดประชาชนและห้องสมุดมหาวิทยาลัยประเทศสก็อตแลนด์ประสบปัญหาในการซื้อหนังสือเพราะงบประมาณที่ไม่เพียงพอ ส่วนสาเหตุนั้นมาจากผู้บริหารสถานประกอบการอาจไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ จึงไม่ได้จัดสรรงบประมาณให้ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของทรอทและมาร์ติน (Trott & Martyn, 1986) ที่พบว่าผู้บริหารของสถานประกอบการในบริษัทขนาดเล็ก ประเทศอังกฤษยินดีจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าสถานประกอบการในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ให้ความสำคัญกับการเฝ้าหาความรู้หรือการสร้างนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ด้วยตนเองมากกว่าสถานประกอบการในประเทศไทย จึงจัดหาหนังสือและวัสดุสารสนเทศต่าง ๆ มาให้บริการอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการของพนักงาน ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านความคิด สถิติปัญญาและนันทนาการให้แก่พนักงาน ดังนั้นผู้บริหารของสถานประกอบการในประเทศไทยควรจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศอย่างเพียงพอ โดยอาจมีการประสานความร่วมมือในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุสารสนเทศร่วมกันระหว่างห้องสมุดในลักษณะภาคี (consortium) สำหรับการจัดซื้อวัสดุสารสนเทศที่มีราคาสูง รวมถึงการสร้างความร่วมมืออื่น ๆ ทางด้านงานเทคนิคและงานให้บริการสารสนเทศ

2.4 ผู้รับผิดชอบดูแลส่วนงานให้บริการสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบดูแลส่วนงานให้บริการสารสนเทศเป็นเจ้าหน้าที่ประจำแผนกต่าง ๆ เช่น เจ้าหน้าที่บุคคล เจ้าหน้าที่ควบคุมเอกสาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 75.00 มีบรรณารักษ์เพียงร้อยละ 3.13 ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของวัชรีย์ บัณฑิต (2546, หน้า 101) ซึ่งพบว่า มีบรรณารักษ์ปฏิบัติงานเพียงร้อยละ 12 แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยด้านพริเบิล (Preble, 1998) ซึ่งพบว่า สถานประกอบการธุรกิจข้ามชาติประเทศอังกฤษมีบรรณารักษ์ปฏิบัติงานร้อยละ 50 จากการที่จำนวนบรรณารักษ์ของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนน้อยหรือบางแห่งไม่มีบรรณารักษ์รับผิดชอบดูแลการให้บริการสารสนเทศอาจเนื่องมาจากสถานประกอบการไม่ได้จัดตั้งห้องสมุดในรูปแบบสมบูรณ์ที่มีบริการต่าง ๆ ตามลักษณะการให้บริการของห้องสมุด ตลอดจนไม่เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องของการจัดสรรบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทาง เช่น บรรณารักษ์หรือนักเอกสารสนเทศ มาจัดการและให้บริการทรัพยากรสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ

2.5 สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการมีระบบการจัดเก็บข้อมูลข่าวสาร/วัสดุสารสนเทศภายในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศภายในสถานประกอบการโดยส่วนใหญ่จัดแยกตามเนื้อหาโดยสังเขป คิดเป็นร้อยละ 43.75 สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรีย์ บัณฑิต (2546, หน้า 101) ซึ่งพบว่า ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมจังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร/วัสดุสารสนเทศ แยกตามเนื้อหาโดยสังเขป คิดเป็นร้อยละ 32.00 ขัดแย้งกับงานวิจัยของสาทิพย์ ธรรมชีวีวงศ์ (2541, หน้า 130) ซึ่งพบว่า บริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมสื่อสารและสิ่งพิมพ์มีการจัดระบบการเก็บข้อมูลข่าวสาร/วัสดุสารสนเทศอย่างมีระบบ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าการที่สถานประกอบการส่วนใหญ่จัดเก็บข้อมูลข่าวสาร/วัสดุสารสนเทศแยกตามเนื้อหาโดยสังเขปอาจเป็นเพราะผู้ดูแลรับผิดชอบห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศภายในสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ธุรการ ไม่ใช่บรรณารักษ์วิชาชีพทำให้การจัดหมวดหมู่ไม่เป็นระบบตามหลักการทางบรรณารักษศาสตร์ หากทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนมากและหลากหลายประเภทจะทำให้เกิดความยุ่งยากในการสืบค้นและการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศต่อไป ทั้งนี้จากผลการวิจัยของสาทิพย์ ธรรมชีวีวงศ์ (2541) แตกต่างกันอาจเป็นเพราะได้วิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นองค์กรขนาดใหญ่และอยู่ใจกลางเมือง ซึ่งมีห้องสมุดเป็นรูปแบบที่ชัดเจน

2.6 ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่อนุญาตให้พนักงานภายในสถานประกอบการเข้าใช้บริการร้อยละ 100.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของวัชรีย์ บัณฑิต (2546, หน้า 101) ที่พบว่า สถานประกอบการอนุญาตให้พนักงานภายในสถานประกอบการเข้าใช้บริการร้อยละ 92.0 รวมทั้งงานวิจัยของออสเตอร์ และชู (Auster & Choo, 1993, pp.194-203) ซึ่งพบว่า แหล่งสารสนเทศที่

อยู่ภายในองค์กรเป็นแหล่งที่เข้าถึงสารสนเทศที่มีความสะดวกมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นแหล่งที่เป็นบุคคล และแหล่งที่ไม่ใช่บุคคล

นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ พบว่า ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการร้อยละ 93.75 ไม่อนุญาตให้บุคคลภายนอกองค์กรใช้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ ปัทมเทศ (2532) พบว่าแหล่งสารสนเทศส่วนมากจะให้บริการเฉพาะกลุ่มสมาชิกภายในองค์กรหรือหน่วยงานของตนเองเท่านั้น และงานวิจัยของวัฒนะ ณ ระนอง (2533) และวัชรีย์ ปั้นนิยม (2546) พบว่าการให้บริการสารสนเทศมักให้บริการเฉพาะสมาชิกเท่านั้น ซึ่งโดยมากแล้วห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการมักเป็นแหล่งเก็บรายงานหรือข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ของสถานประกอบการ ดังนั้นหากให้บุคคลภายนอกสถานประกอบการมาใช้บริการอาจเป็นการเปิดโอกาสให้คู่แข่งเข้ามาศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ของทางสถานประกอบการ รวมทั้งสถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการสารสนเทศแก่ชุมชนทั่วไป ดังนั้นห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศส่วนใหญ่ จึงเปิดให้บริการเฉพาะสำหรับบุคลากรของสถานประกอบการหรือหน่วยงานเท่านั้น

2.7 ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ส่วนใหญ่ให้บริการยืมสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 87.50 สิ่งพิมพ์เป็นสื่อพื้นฐานที่ผู้ใช้บริการสามารถศึกษาและทำความเข้าใจได้เองโดยไม่จำกัดสถานที่และเวลา รวมทั้งยังมีราคาที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น ๆ ดังนั้นผู้บริหารของสถานประกอบการควรที่จะเล็งเห็นความสำคัญ และสนับสนุนให้มีการจัดซื้อ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทนี้ให้บริการตามความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งควรมีการควบคุม ดูแล มิให้ทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าวสูญหาย ตลอดจนควรมีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนสารสนเทศที่สามารถยืมได้ให้เหมาะสม รองลงมา คือ การบริการด้านสถานที่อ่านภายในบริเวณส่วนงานให้บริการสารสนเทศ คิดเป็นร้อยละ 68.75 ส่วนใหญ่สถานประกอบการที่มีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศมักมีบริการด้านสถานที่อ่านภายในบริเวณส่วนงานให้บริการ และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศส่วนใหญ่ภายในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศนั้น ๆ ซึ่งการจัดสถานที่อ่านภายในบริเวณส่วนงานให้บริการสารสนเทศนั้นยังเป็นสถานที่ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเรื่องต่าง ๆ ของผู้ที่มาใช้บริการก็ได้

3. ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ

3.1 ด้านสื่อสิ่งพิมพ์ ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการแต่ละแห่งในนิคม

อุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการมีทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ ในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ วารสารวิชาการและกึ่งวิชาการ หนังสือพิมพ์ รายงานการประชุม/สัมมนา เอกสารมาตรฐานและรายการกำหนดมาตรฐานในจำนวนไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวัชร ปันนิยม (2546, หน้า 101) ที่พบว่า ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม จังหวัดชลบุรี มีทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือไว้บริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสาทิพย์ ธรรมธีววงศ์ (2541) พบว่า ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศภายในองค์กรอุตสาหกรรมการสื่อสารและอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ให้บริการ ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ราคาไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น รวมทั้งง่ายต่อการศึกษาค้นคว้าเพราะผู้ใช้สามารถใช้สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ได้ทั้งในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ หรือหากไม่มีเวลาก็สามารถที่จะยืมสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ไปใช้ในสถานที่และเวลาที่ผู้ใช้สะดวก ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการเรียนรู้ของผู้อ่าน แต่จากงานวิจัยในครั้งนี้พบว่า ส่วนใหญ่สถานประกอบการมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์จำนวนค่อนข้างน้อย เพราะผู้บริหารสถานประกอบการไม่เล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ โดยไม่ได้มีห้องสมุดในรูปแบบที่สมบูรณ์ และไม่ได้จัดสรรงบประมาณ รวมทั้งไม่มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ทำหน้าที่จัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เข้ามา ทำให้ทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ของสถานประกอบการมีจำนวนน้อย รวมทั้งไม่มีทรัพยากรสารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ในภาษาต่างประเทศให้บริการ แต่อย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ นั้นมีความจำเป็นต่อการเสริมสร้างสติปัญญาและประกอบการตัดสินใจของพนักงานในระดับต่าง ๆ ดังนั้น ผู้บริหารสถานประกอบการควรพิจารณาให้มีการจัดหาสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้นในปริมาณและคุณภาพที่เหมาะสมและเพียงพอ เพื่อส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องรวมทั้งเป็นการส่งเสริมการรักการอ่านและเห็นความสำคัญของสารสนเทศให้แก่บุคลากรในองค์กร

3.2 ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรม

บางปู จังหวัดสมุทรปราการมีทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อยมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการมีห้องสมุดและการมีสื่อสารสนเทศประเภทต่าง ๆ อย่างหลากหลาย อีกทั้งอาจเป็นเพราะการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์นั้น

จะต้องมีอุปกรณ์เครื่องเล่นสื่อโสตทัศนไว้ให้บริการ สถานประกอบการจึงควรส่งเสริมการให้บริการสื่อโสตทัศนโดยจัดหาชุดอุปกรณ์ศึกษาสื่อโสตทัศน รวมทั้งจัดหาสื่อโสตทัศนในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้เพียงพอและเหมาะสม เพราะเป็นสื่อที่ง่ายต่อการเข้าใจ ผู้ใช้สามารถสัมผัสได้ทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงพร้อมกัน เช่น วีดิทัศน์เกี่ยวกับการฝึกฝนภาษาต่างประเทศ ระบบการประกันคุณภาพ การเพิ่มผลผลิต การดำเนินงานและปฏิบัติการในด้านต่าง ๆ ฯลฯ ในปัจจุบันมีผู้ผลิตสื่อประเภทนี้อย่างมากมาย สามารถหาซื้อได้ง่ายและสะดวกในราคาที่ไม่สูงนัก ซึ่งสื่อเหล่านี้น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างมาก

3.3 ด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัย พบว่า สถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการมีทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศในรูปแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์น้อยมาก ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากผู้บริหารสถานประกอบการไม่ให้ความสำคัญ จึงไม่ได้จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทต่าง ๆ ไว้บริการ อีกทั้งอาจเป็นเพราะสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีราคาสูงกว่าทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น ๆ และลักษณะการใช้ต้องมีคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบ ซึ่งปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทซีดีรอม-มัลติมีเดียมีบทบาทอย่างมากในการสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเพิ่มทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ฯลฯ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อสารสนเทศดังกล่าวได้ตามอัธยาศัย ในปัจจุบันสื่ออิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ได้มีราคาถูกลง มีบริษัทต่าง ๆ ผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในสาขาวิชาต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นสื่อที่ทันสมัยและมีอายุการใช้งานที่นาน ทนทาน ดังนั้นสื่ออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นทางเลือกใหม่ของสถานประกอบการที่คุ้มค่าแก่การจัดหา นอกจากนี้สถานประกอบการควรจัดหาสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทอื่น ๆ เช่น ฐานข้อมูลซีดีรอม ฐานข้อมูลออนไลน์ หรือฐานข้อมูลที่ให้บริการฟรีบนอินเทอร์เน็ตมาให้บริการอย่างเพียงพอและเหมาะสมด้วย

4. ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสารสนเทศ

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับปัญหาและอุปสรรคในระดับมาก ($\bar{X}=3.80$) โดยเมื่อพิจารณาจำแนกตามด้านแล้ว พบว่า ด้านการบริหารงานมีระดับปัญหาและอุปสรรคสูงสุด ($\bar{X}=4.19$) รองลงมาคือ ด้านด้านครุภัณฑ์และอาคารสถานที่ ($\bar{X}=3.84$) ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=3.76$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุนและไม่เห็นความสำคัญของห้องสมุด/สารสนเทศ มีระดับ

ปัญหาและอุปสรรคสูงสุด ($\bar{X}=4.26$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ออกมาว่าปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาการบริการสารสนเทศคือ ผู้บริหารสถานประกอบการ หากสถานประกอบการมีผู้บริหารที่เห็นความสำคัญของห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศก็จะจัดสรรงบประมาณและบุคลากรที่เพียงพอและเหมาะสมกับงานบริการสารสนเทศ ห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศก็จะสามารถให้บริการสารสนเทศด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพให้กับผู้ใช้บริการซึ่งส่วนใหญ่เป็นพนักงานในสถานประกอบการนั้น ๆ ได้อย่างเต็มที่ ซึ่งจะนำมาซึ่งการพัฒนาความรู้ของพนักงานรวมทั้งเกิดแนวคิดใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถานประกอบการต่อไป รองลงมาคือ ขี้องบประมาณน้อย/ไม่เพียงพอ ($\bar{X}=4.13$) และไม่มีสถานที่ที่เป็นเอกเทศ ($\bar{X}=4.12$) ตามลำดับ ดังนั้นผู้บริหารควรทำความเข้าใจถึงความสำคัญของการมีห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศว่าเป็นแหล่งสำคัญ ในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มุ่งให้ผู้สนใจได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อสารสนเทศต่างๆ ผู้บริหารสถานประกอบการจึงควรจัดหาทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ให้เพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งควรมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาบริหารและจัดการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สถานประกอบการควรมีนโยบายในการจัดตั้งห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศขึ้นมา ในเบื้องต้นอาจจะจัดการบริการเฉพาะสารสนเทศพื้นฐานที่จำเป็นก่อน เช่น สิ่งพิมพ์ วารสาร หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ เพราะในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิตในปัจจุบันล้วนจำเป็นต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศทั้งสิ้น สถานประกอบการจึงควรเล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณและบุคลากรที่เพียงพอและเหมาะสมให้กับห้องสมุดหรือส่วนงานบริการสารสนเทศ โดยเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดเฉพาะของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พ.ศ. 2544 (2544, หน้า 3-5) พบว่าสถานประกอบการควรมีบรรณารักษ์หรือนักเอกสารสนเทศ อย่างน้อย 1 คน ซึ่งต้องมีวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีทางบรรณารักษ์ศาสตร์ และสารสนเทศศาสตร์ รวมทั้งสถานประกอบการควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการอย่างเพียงพอเป็นประจำทุกปี ซึ่งในปีแรกควรได้รับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณของสถานประกอบการ ในปีต่อ ๆ ไปควรคำนึงถึงอัตราการเพิ่มของราคาวัสดุครุภัณฑ์ทุกประเภท โดยเฉลี่ยไม่ควรได้รับงบประมาณต่ำกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนที่ห้องสมุดเคยได้รับในปีที่ผ่านมา

2. สารสนเทศประเภทสิ่งพิมพ์ที่สถานประกอบการจัดทำควรมีจำนวนตามเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับเกณฑ์ของห้องสมุดเฉพาะของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2544, หน้า 3) โดยมาตรฐานที่กำหนดไว้คือ ควรมีทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาเฉพาะรวมกันไม่ต่ำกว่า 10,000 รายการ โดยทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดควรมีได้แก่ หนังสือวิชาการ หนังสืออ้างอิง รายงานวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ฐานข้อมูลในสาขาวิชาเฉพาะและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยสถานประกอบการที่มีความพร้อมควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและจัดหาวัสดุสารสนเทศต่าง ๆ ตามหรือใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดเฉพาะ ซึ่งจากสภาพความเป็นจริงแล้วการที่สถานประกอบการเหล่านี้จะมีห้องสมุดเฉพาะที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ดังกล่าวนั้นเป็นไปได้ยากยิ่ง เนื่องจากความไม่พร้อมในหลาย ๆ ประการ อีกทั้งลักษณะการทำงานของบุคลากร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ใช้แรงงาน อาจไม่จำเป็นต้องใช้สารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานมากนัก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอรูปแบบของห้องสมุดในระยะเริ่มแรก ซึ่งสถานประกอบการแต่ละแห่งอาจนำไปพิจารณาปรับใช้ให้เหมาะสมกับงบประมาณ บุคลากร รวมทั้งลักษณะการทำงานและระดับการศึกษาของผู้ใช้ส่วนใหญ่ในแต่ละสถานประกอบการ ทั้งนี้ได้ประยุกต์จากเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดเฉพาะของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย โดยลดปริมาณของทรัพยากรสารสนเทศลงมาประมาณ 10 เท่า ได้ดังนี้

2.1 ห้องสมุดที่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดใหญ่

ห้องสมุดที่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดใหญ่ (มีพนักงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สารสนเทศมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยภาษาของสารสนเทศที่จัดทำมานั้นให้พิจารณาจากระดับการศึกษาของพนักงานส่วนใหญ่ ซึ่งควรมีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในปริมาณต่อไปนี้

- หนังสือ ควรมีไม่ต่ำกว่า 1,000 เล่ม โดยเป็นหนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานประกอบการ ไม่ต่ำกว่า 800 เล่ม หนังสือทั่วไป ไม่ต่ำกว่า 200 เล่ม
- รายงานวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ (ตามความเหมาะสม)
- วารสารวิชาการและวารสารกึ่งวิชาการ ควรมีไม่ต่ำกว่า 5 ชื่อเรื่อง
- วารสารบันเทิง ควรมีไม่ต่ำกว่า 5 ชื่อเรื่อง
- หนังสือพิมพ์ ควรมีไม่ต่ำกว่า 4 รายชื่อ
- สื่อโสตทัศน์ ควรมีไม่ต่ำกว่า 100 ชิ้น

- ซีดีรอม-มัลติมีเดีย ควรมีไม่ต่ำกว่า 100 แผ่น

2.2 ห้องสมุดที่ไม่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดใหญ่

ห้องสมุดที่ไม่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดใหญ่ (มีพนักงานตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้สารสนเทศมีความรอบรู้ พร้อมทั้งมีความเพลิดเพลิน บันเทิงใจ และผ่อนคลายความเครียดในเวลาเดียวกัน เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่วนภาษาของสารสนเทศที่จัดหามานั้นให้พิจารณาจากระดับการศึกษาของพนักงานส่วนใหญ่ ซึ่งควรมีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในปริมาณต่อไปนี้

- หนังสือ ควรมีไม่ต่ำกว่า 1,000 เล่ม โดยเป็นหนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานประกอบการไม่ต่ำกว่า 500 เล่ม หนังสือทั่วไปไม่ต่ำกว่า 500 เล่ม

- รายงานวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ (ตามความเหมาะสม)

- วารสารวิชาการและวารสารกึ่งวิชาการ ควรมีไม่ต่ำกว่า 3 ชื่อเรื่อง

- วารสารบันเทิง ควรมีไม่ต่ำกว่า 7 ชื่อเรื่อง

- หนังสือพิมพ์ ควรมีไม่ต่ำกว่า 4 รายชื่อ

- สื่อโสตทัศน ควรมีไม่ต่ำกว่า 100 ชิ้น

- ซีดีรอม-มัลติมีเดีย ควรมีไม่ต่ำกว่า 100 แผ่น

2.3 ห้องสมุดที่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดกลาง-เล็ก

ห้องสมุดที่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดกลาง-เล็ก (มีพนักงานต่ำกว่า 200 คน) มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สารสนเทศมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และมีประสิทธิภาพสูงสุด ส่วนภาษาของสารสนเทศที่จัดหามานั้นให้พิจารณาจากระดับการศึกษาของพนักงานส่วนใหญ่ ซึ่งควรมีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในปริมาณต่อไปนี้

- หนังสือ ควรมีไม่ต่ำกว่า 500 เล่ม โดยเป็นหนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานประกอบการไม่ต่ำกว่า 400 เล่ม หนังสือทั่วไปไม่ต่ำกว่า 100 เล่ม

- รายงานวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ (ตามความเหมาะสม)

- วารสารวิชาการและวารสารกึ่งวิชาการ ควรมีไม่ต่ำกว่า 3 ชื่อเรื่อง

- วารสารบันเทิง ควรมีไม่ต่ำกว่า 2 ชื่อเรื่อง

- หนังสือพิมพ์ ควรมีไม่ต่ำกว่า 2 รายชื่อ

- สื่อโสตทัศน ควรมีไม่ต่ำกว่า 50 ชิ้น

- ซีดีรอม-มัลติมีเดีย ควรมีไม่ต่ำกว่า 50 แผ่น

2.4 ห้องสมุดที่ไม่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดกลาง-เล็ก

ห้องสมุดที่ไม่เน้นสารสนเทศด้านวิชาการในสถานประกอบการขนาดกลาง-เล็ก (มีพนักงานต่ำกว่า 200 คน) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ใช้สารสนเทศมีความรอบรู้ พร้อมทั้งมีความเพลิดเพลิน บันเทิงใจ และผ่อนคลายความเครียดในเวลาเดียวกัน เพื่อสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่วนภาษาของสารสนเทศที่จัดหามาให้นั้นให้พิจารณาจากระดับการศึกษาของพนักงานส่วนใหญ่ ซึ่งควรมีสารสนเทศประเภทต่าง ๆ ในปริมาณต่อไปนี้

- หนังสือ ควรมีไม่ต่ำกว่า 500 เล่ม โดยเป็นหนังสือวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของสถานประกอบการไม่ต่ำกว่า 250 เล่ม หนังสือทั่วไปไม่ต่ำกว่า 250 เล่ม

- รายงานวิจัย รายงานการประชุมทางวิชาการ (ตามความเหมาะสม)

- วารสารวิชาการและวารสารกึ่งวิชาการ ควรมีไม่ต่ำกว่า 2 ชื่อเรื่อง

- วารสารบันเทิง ควรมีไม่ต่ำกว่า 3 ชื่อเรื่อง

- หนังสือพิมพ์ ควรมีไม่ต่ำกว่า 2 รายชื่อ

- สื่อโสตทัศน์ ควรมีไม่ต่ำกว่า 50 ชิ้น

- ซีดีรอม-มัลติมีเดีย ควรมีไม่ต่ำกว่า 50 แผ่น

จากรูปแบบการให้บริการสารสนเทศที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปในตารางที่ 32

ดังนี้

ตารางที่ 32 รูปแบบของห้องสมุดในระยะเริ่มแรก

	ห้องสมุดเน้น สารสนเทศด้านวิชาการ ในสถานประกอบการ ขนาดใหญ่	ห้องสมุดไม่เน้น สารสนเทศด้านวิชาการ ในสถานประกอบการ ขนาดใหญ่	ห้องสมุดเน้น สารสนเทศด้านวิชาการ ในสถานประกอบการ ขนาดกลาง-เล็ก	ห้องสมุดไม่เน้น สารสนเทศด้านวิชาการ ในสถานประกอบการ ขนาดกลาง-เล็ก
จำนวนพนักงาน	200 คนขึ้นไป	200 คนขึ้นไป	ต่ำกว่า 200 คน	ต่ำกว่า 200 คน
จำนวนหนังสือ (เล่ม)	1000	1000	500	500
หนังสือวิชาการ (เล่ม)	800	500	400	250
หนังสือทั่วไป (เล่ม)	200	500	100	250
จำนวนรายงานวิจัย (เล่ม)	ตามความเหมาะสม	ตามความเหมาะสม	ตามความเหมาะสม	ตามความเหมาะสม
จำนวนวารสารวิชา การและกึ่งวิชาการ (ชื่อเรื่อง)	ไม่ต่ำกว่า 5	ไม่ต่ำกว่า 3	ไม่ต่ำกว่า 3	ไม่ต่ำกว่า 2
จำนวนวารสาร บันเทิง (ชื่อเรื่อง)	ไม่ต่ำกว่า 5	ไม่ต่ำกว่า 7	ไม่ต่ำกว่า 2	ไม่ต่ำกว่า 3
จำนวนหนังสือพิมพ์ (รายชื่อ)	ไม่ต่ำกว่า 4	ไม่ต่ำกว่า 4	ไม่ต่ำกว่า 2	ไม่ต่ำกว่า 2
จำนวนสื่อโสตทัศน์ (ชิ้น)	ไม่ต่ำกว่า 100	ไม่ต่ำกว่า 100	ไม่ต่ำกว่า 50	ไม่ต่ำกว่า 50
จำนวนซีดี-รอม มัลติมีเดีย (แผ่น)	ไม่ต่ำกว่า 100	ไม่ต่ำกว่า 100	ไม่ต่ำกว่า 50	ไม่ต่ำกว่า 50

โดยห้องสมุดในแต่ละประเภทในข้อ 2.1 - 2.4 ควรมีบรรณารักษวิชาชีพหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในการให้บริการห้องสมุดรับผิดชอบส่วนงานอย่างน้อย 1 คนเพื่อให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งมีการจัดนิทรรศการและกิจกรรมตามวาระต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ รวมทั้งมีการจัดฝึกอบรมการสืบค้นสารสนเทศแก่พนักงานเป็นระยะ ๆ นอกจากนี้สถานประกอบการควรจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และอุปกรณ์ชุดศึกษาสื่อโสตทัศน์ประเภทต่าง ๆ บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุดในปริมาณที่เพียงพออีกด้วย

3. สถานประกอบการควรมีการพัฒนากระบวนการฐานข้อมูลของหน่วยงานขึ้นมา โดยมีฐานข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น ฐานข้อมูลบุคลากร ฐานข้อมูลบัญชี ฐานข้อมูลการจัดซื้อ ฐาน

ข้อมูลผลิตภัณฑ์ฐานข้อมูลพัสดุ และฐานข้อมูลเอกสาร เป็นต้น เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมประมวลผลและสืบค้นสารสนเทศในสถานประกอบการ โดยบุคลากรสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องบนระบบเครือข่ายภายในหน่วยงาน (intranet) นอกจากนี้สถานประกอบการควรจัดหาฐานข้อมูลภายนอกหน่วยงาน ซึ่งปัจจุบันมีบริษัทในต่างประเทศจัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบซีดีรอมและออนไลน์ เพื่อจำหน่ายหรือให้บริการฟรีแก่สถานประกอบการและผู้สนใจ ซึ่งบางฐานข้อมูลจะเป็นฐานข้อมูลเอกสารเนื้อหาเต็ม (full text) บางฐานข้อมูลจะมีเฉพาะรายการทางบรรณานุกรมและสาระสังเขป โดยฐานข้อมูลที่ให้บริการฟรี เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม (www.diw.go.th) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (www.ieat.go.th/index1.html) สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (www.fti.ot.th) ฐานข้อมูลธุรกิจไทย (www.v-media.co.th) ฐานข้อมูลเกี่ยวกับสินค้านำเข้าส่งออก (www.thaitrading.com) ฐานข้อมูล business on-line home (www.bol.co.th/bol) และฐานข้อมูล H.W.Wilson (<http://dbonline.igroupnet.com/hwwindex/index.htm>) นอกจากนี้สถานประกอบการยังสามารถสืบค้นข้อมูลได้จากศูนย์ข้อมูลของหนังสือพิมพ์ ซึ่งได้รวบรวมข้อมูลด้านธุรกิจอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ และข้อมูลด้านการลงทุนต่าง ๆ เช่น ศูนย์ข้อมูลมติชน (<http://mic.matichon.co.th>) ศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ (<http://www.thairath.co.th/thairath1/thairath/InfoData/infoCenter.html>) และศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (www.tfrc.co.th) ซึ่งรวบรวมข้อมูลด้านเศรษฐกิจวิเคราะห์ เศรษฐกิจธุรกิจ และข้อมูลด้านการลงทุน เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ หากสถานประกอบการใดที่มีบุคลากรในระดับวิชาชีพเป็นจำนวนมากอาจพิจารณาจัดหาฐานข้อมูลต่างประเทศที่มีจัดจำหน่าย เช่น ฐานข้อมูล ABI/INFORM ซึ่งรวบรวมสารสนเทศจากบทความวารสารในด้านธุรกิจและการจัดการ ฐานข้อมูล IEEE ซึ่งรวบรวมสารสนเทศบทความวารสาร รายงานการประชุม และเอกสารมาตรฐานในด้านวิศวกรรมไฟฟ้าและสาขาที่เกี่ยวข้อง ฐานข้อมูล LexisNexis เป็นฐานข้อมูลข่าวและหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมด้านกฎหมาย ธุรกิจการเงิน ข้อมูลบริษัท วิจัยการตลาด การแพทย์ ฯลฯ เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่บุคลากรเพื่อให้สามารถติดตามพัฒนาการต่าง ๆ ในวิชาชีพได้เป็นอย่างดี

4. ควรจัดหาและปรับปรุงเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ ให้เพียงพอแก่การบริการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งพัฒนาเว็บไซต์ของสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารให้ผู้ใช้น้องค์กรสามารถเข้าถึงได้ง่าย

5. สถานประกอบการแต่ละแห่งควรมีบรรณารักษ์ประจำหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความรู้ หรือ ประสบการณ์ในการจัดบริการสารสนเทศรับผิดชอบงานด้านนี้เพื่อที่จะสามารถจัดการและให้บริการทรัพยากรสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งควรสนับสนุนให้บุคลากรดังกล่าวได้รับการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

6. สถานประกอบการควรเปิดโอกาสและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการจัดระบบสารสนเทศ การจัดซื้อสารสนเทศร่วมกันในลักษณะภาคี (consortium) สำหรับการจัดซื้อสารสนเทศที่มีราคาสูง รวมทั้งควรมีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ระหว่างสถานประกอบการเพื่อใช้ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ลดค่าใช้จ่ายลงได้อย่างมาก ในเบื้องต้นอาจเริ่มความร่วมมือกันในลักษณะตู้หนังสือเคลื่อนที่ไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ แลกเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป

แนวทางการวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาวิจัยเชิงสำรวจแหล่งสารสนเทศของสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมในเขตอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่ยังมิได้มีผู้วิจัยไว้
2. ควรศึกษาทัศนคติของผู้บริหารภาคอุตสาหกรรมต่อการตระหนักถึงความสำคัญของการให้บริการสารสนเทศในหน่วยงาน
3. ศึกษาความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านเทคนิค (การจัดหา การจัดระบบ ฯลฯ) และการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกันระหว่างสถานประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทย
4. ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของบุคลากรในระดับผู้บริหารและระดับผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานภาคอุตสาหกรรม
5. ศึกษาเพื่อกำหนดรูปแบบของห้องสมุดหรือส่วนงานให้บริการสารสนเทศในสถานประกอบการประเภทและขนาดต่าง ๆ